

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 99/2021
10.02.2021.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Дубравке Дамјановић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 7. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Димитровграду К 74/20 од 14.08.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 697/2020 од 28.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Димитровграду К 74/20 од 14.08.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 697/2020 од 28.10.2020. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Димитровграду К 74/20 од 14.08.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 7. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од седам месеци.

Истом пресудом према окривљеном изречена је мера безбедности одузимања предмета и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка, с тим што је одлучено да трошкови преводиоца падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 697/2020 од 28.10.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Пироту и жалбе бранилаца окривљеног, а пресуда Основног суда у Димитровграду К 74/20 од 14.08.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА - адвокат Новица Здравковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и тачка 11), члана 438. став 2. тачка 1) и тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважи поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно суђење и одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА - адвокат Новица Здравковић у поднетом захтеву истиче да је пресудом Основног суда у Димитровграду К 74/20 од 14.08.2020. године, оптужба прекорачена из разлога јер је суд иза речи „...неовлашћено поседовао...“ додао речи „биљни,, и иза речи „... за коју зна да је намењена за производњу опојних дрога..“ додао речи „биљке канабис“, па се надовезао на преостали део оптужења „...која супстанца се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци..“. Поступајући на наведени начин суд је ставио акценат на биљку канабис, чији надземни делови и екстрахована смола се налазе на наведеном списку, а не и семенке биљке канабис, које су пронађене код окривљеног критичном приликом и које не представљају супстанцу проглашену за опојну дрогу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да је правноснажном пресудом прекорачена оптужба тиме што је суд у изреци правноснажне пресуде додао у односу на оптужни акт речи „биљни“ и „биљке канабис“ се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом чињеничног описа кривичног дела из оптужног акта Основног јавног тужиоца у Пироту Кт 354/20 од 20.07.2020. године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни

субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. У конкретном случају оптужним актом окривљеном је стављено на терет да је „неовлашћено поседовао материјал – супстанцу – 406 комада семенки које потичу од биљке „Cannabis sativa“, за коју зна да је намењена за производњу опојних дрога, која супстанца се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци....“. Означавањем у изреци правноснажне пресуде да су семенке биљке Cannabis sativa, биљни материјал, а што је ноторно и да је окривљени знао да су семенке ове биљке намењене за производњу конкретне опојне дроге – биљке Cannabis која супстанца се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци, суд није изашао из оквира оптужног акта, нити је окривљеног огласио кривим за већу криминалну количину од оне стављене му на терет оптужним актом.

Супротно наводима захтева за заштиту законитости у оптужном акту јасно је наведено да се управо биљка „Cannabis sativa“ налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци, а не семе те биљке, како се то неосновано тврди захтевом. То што је суд у изреци правноснажне пресуде два пута користио термин „Cannabis sativa“, прецизирајући опојну дрогу која се добија из семена исте биљке не значи да је оптужни акт прекорачен, јер је и у њему наведено да се ради о семену биљке „Cannabis sativa“, која је намењена за производњу опојне дроге и која се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци, а ноторно је да се из наведеног семена не може добити нека друга врста опојне дроге осим оне из чијег семена потиче.

Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 7. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истичући да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се не може заснивати и то на Службеној белешци СГП ГП Градина број 2407/20 од 07.07.2020. године која је морала бити издвојена по службеној дужности сходно одредбама члана 237. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Исти наводи истакнути у жалби браниоца АА - адвоката Новице Здравковића били су предмет разматрања Апелационог суда у Нишу који је поступао у другом степену по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Димитровграду К 74/2020 од 14.08.2020. године. Апелациони суд у Нишу је ове наводе оценио неоснованим и о томе, на страни 3, став 4, 5 и 6 другостепене пресуде Кж1 697/2020 од 28.10.2020. године изнео јасне разлоге, које

Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Наиме, Врховни касациони суд прихвата став нижестепених судова да се ради о законитом доказу и истиче да се у конкретном случају не ради о обавештењима прикупљеним од грађана односно доказима из члана 288. став 2. ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу одбачен је као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева окривљеном и браниоцу. У образложењу наведене повреде истиче да окривљени није био свестан да је његово дело забрањено, јер му није било познато које врсте конопље су семенке које носи, нити га је то занимало, јер му намера није била да их употреби за садњу и тиме производњу опојне дроге, нити је био свестан да ношењем предметних семенки остварује биће било ког кривичног дела, па ни кривичног дела из члана 246. став 7. КЗ, нити је желео његово извршење. По ставу браниоца окривљени се налазио у очигледној и неотклоњивој правној заблуди, јер није могао да зна, нити је био дужан да зна да је његово дело у оваквој ситуацији (када носи семе зарад справљања лековите смеше) забрањено, нарочито при чињеници да живи у ..., чији је држављанин, где је дозвољено и конзумирање опојне дроге, побуда из којих носи семенке (три пута оперисан од карцинома), количине семена које носи, чињенице да је приликом контроле на граничном прелазу сам показао поседовање спорног биљног садржаја, указује да му ни у ком случају није могло бити познато да је само ношење семена кривично дело. Овакви наводи браниоца о постојању правне заблуде код окривљеног у битном представљају оспоравање оцене одбране окривљеног дате у правноснажној пресуди која није прихваћена од стране суда, а што суштински представља оспоравање утврђеног чињеничног стања у правноснажним пресудама.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1) ЗКП), док суштински указује на погрешну оценоу одбране окривљеног од стране суда, а самим тим и на погрешно утврђено чињенично стање, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да није јасно у чему се огледа неовлашћено набављање, када је у ... куповина и продаја саме биљке дозвољена, као и семена, те да суд утврђује да је окривљени три ПВЦ зип кесе у којима се налазио семење држао у футроли мобилног телефона и две пластичне епрувете са по три комада семенки, што није тачно и у супротности је са одбраном окривљеног и осталим изведеним доказима током поступка, јер су у футроли биле епрувете, које је окривљени сам предао полицијском службенику који се вршио његово преглед, а ПВЦ зип кесе у џепу од панталона. Даље наводи да је суд узео за тачне и веродостојне само оне

чињенице и доказе који су пружали пуну подршку осуђујућој пресуди, док је осталима минимизирао значај или их није узео за битне приликом одлучивања о кривици окривљеног. Такође, кроз захтев објашњава да је суд погрешно ценио чињеницу да на једној зип кесици и пластичној епрувети стоји назнака варијетета семенки „White widow“ и приписује је кривици окривљеног. У преосталом делу захтева бранилац окривљеног се бави анализом одбране окривљеног и закључује да суд није желео да је правилно разуме, те да је неживотно да неко из ... носи семенке канабиса да би их сadio у Турској и производио опојну дрогу, а да је онда носи назад за ... да је продаје. Овакви наводи браниоца окривљеног у битном представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања и указивање на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека правноснажне пресуде неразумљива. Такође, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека противречна сама себи и разлозима пресуде, да у пресуди нису наведени разлози о чињеницама који су предмет доказивања и да постоји знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника о исказима датим у поступку и самих записника.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због погрешно и непотпуног утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране суда, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на ове повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.